

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 10C/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517213342
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Purgat Martinusová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2020:1517213342.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V pred sudkyňou JUDr. Alenou Purgat Martinusovou, v právnej veci žalobkyne: Y. Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., X. XX, zast.: AK JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., so sídlom Bratislava, Heydukova 12, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. VIG, IČO: 00 585 441, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, o mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 8.071,20 Eur takto

rozhodol:

- I. Žalobkyni súd vo späťvzatej časti 26.904,- Eur priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorom rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.
- II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 26.904,- Eur od 03.07.2017 do 15.08.2017, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 5.380,80 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.
- V. Žalobkyni súd priznáva nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy vo výške 100 %, o ktorom rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.07.2017 domáhala voči žalovanému zaplata náhrady škody na zdraví vo výške 34.975,20 Eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 26.904,- Eur od XX.XX.XXXX do zaplata, ako aj ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že utrpela škodu na zdraví v dôsledku dopravnej nehody, ktorá sa stala dňa XX.XX.XXXX tak, že vodič motorového vozidla značky zn. Renault Megane, EČV: X.-XXX Z. pri vychádzaní z parkoviska na cestu pri odbočovaní vľavo nedal jej prednosť ako chodkyňi prechádzajúcej po vyznačenom priechode pre chodcov, v dôsledku čoho došlo ku stretu a utrpela zranenia a to otvorenú zlomeninu vonkajšieho aj vnútorného členka ľavej nohy s odlomením zadnej hrany píšťaly s posunom úlomkov, v dôsledku čoho sa podrobila operačnému zákroku s dobou liečenia viac ako tri mesiace. Vodič motorového vozidla bol trestným rozkazom 7T/43/2016 zo dňa 27.5.2016 vo vzťahu k žalobkyni uznaný vinným pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods.2 písm. a/ Trestného zákona. Vozidlo zn. Renault Megane, EČV: X.-XXX Z. bolo v čase dopravnej nehody poistené u žalovaného, od čoho žalobkyňa odvodzuje pasívnu legitímáciu žalovaného v spore.

3. Dňa XX.XX.XXXX si žalobkyňa výzvou na zaplatenie uplatnila u žalovaného podľa § 444 Občianskeho zákonníka nárok na jednorazové odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 26.904,- Eur, čo zodpovedá počtu 1.475 bodov (sťaženie spoločenského uplatnenia), 975 bodov (T. P. H.) + 500 bodov (T. L. I. S.), priznaným znaleckým posudkom MUDr. L. I. CSc. zo dňa XX.XX.XXXX - sťaženie spoločenského uplatnenia a priznane lekársnym posudkom T. P. H. - 975 bodov - sťaženie spoločenského uplatnenia.

4. Nakoľko žalovaný neplnil žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia riadne a včas, uplatnila si žalobkyňa nárok na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 26.904, Eur (1.475 bodov x 18,24 Eur). Zároveň si v žalobe uplatnila nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 30 % podľa § 5 ods.5 Zák. č. 437/2004 Zb. a požadovala zvýšenie zo sumy 26.904,- Eur o 30 %, teda o sumu 8.071,20 Eur. Priznanie mimoriadneho zvýšenia odôvodnila tým, že utrpené poškodenie zdravia má pre jej životné úkony na uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb trvalé následky, ktoré výrazným spôsobom znížili kvalitu jej doterajšieho života. Uviedla, že po nehode je prakticky obmedzovaná v každej oblasti života. V čase pred nehodou nemala žiadne zdravotné a to ani fyzické a ani psychické problémy, venovala sa rekreačnej turistike, bicyklovaniu, vykonávala sama všetky domáce práce, pričom teraz pre pretrvávajúce bolesti a opuch nohy môže chodiť len na krátke prechádzky za pomoci palice a občasného oddychu na lavičke, zmenila sa jej psychická stránka, je viac uzavretá, plačlivá, opatrníčka, bojí sa sama cestovať mestskou hromadnou dopravou, rovnako chodí po meste len v doprovode a nakoľko má na nohe neestetické jazvy, nechodí ani na spoločenské podujatia, nakoľko si môže obúvať iba vychádzkovú alebo športovú obuv. Uviedla, že medzičasom sa podrobila znovu operácii zranenej nohy a zlepšenie nenastalo a podľa vyjadrení lekára sa stav ľavej nohy ani nezmenil.

5. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX, v ktorom uviedol, že navrhuje nárok žalobkyne, uplatnený na súde dňa XX.XX.XXXX zamietnuť, nakoľko na základe výzvy žalovanej zo dňa XX.XX.XXXX začal vykonávať prešetrovanie uplatneného nároku a jeho rozsahu a keďže k nároku nepripojila kompletnú zdravotnú dokumentáciu vyzval ju na doplnenie. Poukázal na to, že posúdenie dôvodnosti nároku si vyžadovalo špecializovanú odbornú činnosť vykonávanú znalcami v somatickej i psychickej, požiadal znaleckú organizáciu o zaujatie stanoviska k predloženému znaleckému posudku T. I. i k lekárskeho posudku T. H.. Uviedol, že po skončení prešetrovania oznámi žalobkyni i súdu výšku poistného plnenia. Podaním doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX žalovaný oznámil, že uplatnené nároky zodpovedajúce bodovému ohodnoteniu T. I. i T. H. boli preukázané a preto žalovaný poskytol žalobkyni poistné plnenie v sume 26.904,- Eur dňa XX.XX.XXXX. Zároveň oznámil, že nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 30 % podľa § 5 ods. 5 Zák. č. 437/2004 Zb. neuznáva, nakoľko zvažila všetky skutočnosti pri priznaní náhrady a nevidí dôvod na mimoriadne zvýšenie.

6. Súd sa oboznámil s prostriedkami procesného útoku žalobkyne a to trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V, č. k. 8T/55/2009 zo dňa 27.05.2016, výzvou na zaplatenie znaleckým posudkom MUDr. L. I. CSc., zo dňa XX.XX.XXXX, znaleckým posudkom MUDr. Y., lekársnym posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia T. P. H., lekársnymi správami, výsluchom syna žalobkyne K. W.V., prostriedkami procesnej obrany žalovaného - žiadosťou o odborné stanovisko k posudkom zo dňa XX.XX.XXXX, oznámením o poistnom plnení zo dňa XX.XX.XXXX, výpisom z účtu preukazujúcim zaslanie náhrady v sume 26.904,- Eur zo dňa XX.XX.XXXX a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa XX.XX.XXXX došlo v X. na X. ulici k dopravnej nehode tak, že vodič motorového vozidla značky zn. Renault Megane, EČV: X.-XXX Z. pri vychádzaní z parkoviska na cestu pri odbočovaní vľavo nedal prednosť žalobkyni ako chodkyňi prechádzajúcej po vyznačenom priechode pre chodcov, v dôsledku čoho došlo ku stretu vozidla s chodkyňou, ktorá utrpela zranenia a to otvorenú zlomeninu vonkajšieho aj vnútorného členka ľavej nohy s odlomením zadnej hrany píšťaly s posunom úlomkov.

8. V rámci trestného konania vedenom na Okresnom súde Bratislava V, č. k. 8T/55/2009 bol vodič obvinený a Trestným rozkazom zo dňa 27.05.2016 uznaný vinným pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods.2 písm. a/ Trestného zákona. V dôsledku tejto nehody sa žalobkyňa podrobila XX.XX.XXXX operačnému zákroku ľavej nohy s dobou hospitalizácie do XX.XX.XXXX. Následne sa podrobila rehabilitačnej liečbe.

9. Podľa znaleckého posudku na sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý vypracoval na žiadosť právneho zástupcu žalobkyne znalec MUDr. L. I. CSc. zo dňa XX.XX.XXXX priznal bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa položky 409b - 250 bodov a vzhľadom na posttrombotický syndróm a nevyhnutnosť ďalšej operácie a to odstránenie osteosynthetického materiálu a prakticky nemožnosť zlepšenia funkcie ľavého členkového kĺbu podľa § 10 ods.4 Zák. č. 437/2004 Zb. zvýšil bodové ohodnotenie na dvojnásobok, teda na 500 bodov. Z lekárskeho posudku T. P. H. je nesporné, že táto ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky 255 (vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií - 650 bodov, ktoré navýšila o 50 % podľa § 10 ods. 4 Zák. č. 437/2004 Zb., teda na celkový počet bodov 975.

10. V priebehu konania vo veci samej dňa XX.XX.XXXX žalovaný písomne oznámil žalobkyni výsledok šetrenia poisťnej udalosti, v zmysle čoho jej poukázal sumu 26.904,- Eur a neuznal nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 30 %, nakoľko nejde o prípad hodný osobitného zreteľa. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že žalobkyni plnil na základe znaleckého posudku MUDr. L. I. CSc. zo dňa XX.XX.XXXX a lekárskeho posudku T. P. H. ako i znaleckého posudku znalca MUDr. Y. zo dňa XX.XX.XXXX a po prešetrení celej poisťnej udalosti a žalobu žiadal v celom rozsahu zamietnuť.

11. K nároku žalobkyne na mimoriadne zvýšenie odškodného za sťaženie spoločenského uplatnenia o 30 % žalovaný uviedol, že z lekárskeho posudku nie sú objektívnym spôsobom preukázané a zdôvodnené skutočnosti v akom rozsahu sú obmedzené možnosti žalobkyne a že znalecký posudok i lekárskeho posudok už zohľadnili následky úrazu, keď zvýšili základné bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. MUDr. L. I. CSc. zvýšil bodové ohodnotenie na dvojnásobok, teda na 500 bodov a T. P. H. na 975 bodov. Poukázal na to, že odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia samo vo svojej podstate už v základnej výmere predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé následky na životné úkony žalobkyne, na uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb, pričom zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad určené najvyššie výmery odškodnenia prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa. Uviedol, že žalobkyňa pred dopravnou nehodou nebola úplne bez zdravotných problémov, liečila sa na karcinóm prsníka, kľčové žily, pred 6-timi rokmi sa liečila v ortopedickej ambulancii pre bolesti oboch kolien a teda ešte pred úrazom mala obmedzenú pohyblivosť v kolenách.

12. Žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX vzala žalobu v časti sumy 26.904,- Eur späť a v tejto časti žiadala konanie zastaviť z dôvodu, že žalovaný jej nárok na odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia v tejto sume vyplatil dňa XX.XX.XXXX. Na zvyšnom nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zo sumy 26.904,- Eur o 30 %, teda o zaplatenie sumy 8.071,20 Eur s príslušenstvom trvala.

13. Súd v rozsudku vo veci samej zo dňa XX.XX.XXXX podľa § 145 ods. 1 CSP. v súlade s dispozičným prejavom žalobkyne konanie v tejto časti zastavil.

14. O náhrade trov konania tejto časti, súd rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP. Žalovaný zavinil zastavenie konania v časti sumy 26.904,- Eur, nakoľko túto sumu zaplatil po podaní žaloby. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, bolo povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách a definitívne ju vyriešiť v rámci právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 256 CSP. Žalobkyňa nezavinila zastavenie konania žiadnym spôsobom a preto jej súd nárok na náhradu trov konania v späťvzatej časti priznal v rozsahu 100 %.

15. Predmetom konania po čiastočnom späťvzatí ostala žaloba o zaplatenie sumy 8.071,20 Eur a príslušenstvo - úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 26.904,- Eur od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX.

16. O tomto zvyšku žaloby súd po vykonanom dokazovaní rozhodol rozsudkom zo dňa 17.01.2018 takto:

I. Súd konanie v časti sumy 26.904,- Eur z a s t a v u j e.

II. Žalobkyni súd v späťvzatej časti p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorom rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženía spoločenského uplatnenia sumu 5.335,20 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 26.904,- Eur od 03.07.2017 do 15.08.2017, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

V. Žalobkyni súd p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo výške 32,20 %, o ktorom rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej

17. Výrok č. V. súd doplnil opravným uznesením č. k. 10C 16/2017-155 zo dňa 10.07.2018.

18. Rozhodnutie súd odôvodnil podľa ust. § 420 ods. 1 OZ, § 444 OZ, §1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, § 4 ods. 1, 2 citovaného zákona, § 5 ods. 1, 2, 4, 5 citovaného zákona, § 6 ods. 1, 2 a 3 citovaného zákona a § 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď po vykonanom dokazovaní zistil, že dňa 24.11.2015 došlo v X. na X. ulici k dopravnej nehode tak, že vodič motorového vozidla značky zn. Renault Megane, EČV: X.-XXX Z. pri vychádzaní z parkoviska na cestu pri odbočovaní vľavo neďal prednosť žalobkyni ako chodkyni prechádzajúcej po vyznačenom priechode pre chodcov, v dôsledku čoho došlo ku stretu vozidla s chodkyňou, ktorá utrpela zranenia, a to otvorenú zlomeninu vonkajšieho aj vnútorného členka ľavej nohy s odlomením zadnej hrany píšťaľy s posunom úlomkov. V rámci trestného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V, č. k. 8T/55/2009 bol vodič obvinený a Trestným rozkazom zo dňa 27.05.2016 uznaný vinným pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona. V dôsledku tejto nehody sa žalobkyňa podrobila 24.11.2015 operačnému zákroku ľavej nohy s dobou hospitalizácie do 30.11.2015. Následne sa podrobila rehabilitačnej liečbe.

19. Poukázal na závery znaleckého posudku znalca MUDr. L. I. CSc. zo dňa XX.XX.XXXX, ktorý priznal bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne podľa položky 409b-250 bodov a vzhľadom na posttrombotický syndróm a nevyhnutnosť ďalšej operácie - odstránenie osteosynthetickeho materiálu a prakticky nemožnosť zlepšenia funkcie ľavého členkového kĺbu podľa § 10 ods. 4 Zák. č. 437/2004 Zb. zvýšil bodové ohodnotenie na dvojnásobok, teda na 500 bodov. Z lekárskeho posudku T. P. H. považoval za nesporné, že táto ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky 255 (vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií) na 650 bodov, ktoré navýšila o 50 % podľa § 10 ods. 4 Zák. č. 437/2004 Zb., teda na celkový počet bodov 975.

20. Uviedol, že v priebehu konania vo veci samej dňa 11.08.2017 žalovaný písomne oznámil žalobkyni výsledok šetrenia poisťnej udalosti, v zmysle čoho jej poukázal sumu 26.904,- Eur a neuznal nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 30 %, nakoľko ju nepovažoval za prípad hodný osobitného zreteľa. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že žalobkyni plnil na základe znaleckého posudku MUDr. L. I. CSc. zo dňa XX.XX.XXXX a lekárskeho posudku T. P. H., ako i znaleckého posudku znalca MUDr. Y. zo dňa XX.XX.XXXX. K nároku žalobkyne na mimoriadne zvýšenie odškodného za sťaženie spoločenského uplatnenia o 30 % žalovaný uviedol, že z lekárskeho posudku nepovažuje za objektívnym spôsobom preukázané a zdôvodnené skutočnosť, v akom rozsahu sú obmedzené možnosti žalobkyne a že znalecký posudok i lekársky posudok už zohľadnili následky úrazu, keď zvýšili základné bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Poukázal na to, že odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia samo vo svojej podstate už v základnej výmere predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé následky na životné úkony žalobkyne, na uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb, pričom zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad určené najvyššie výmery odškodnenia prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa. Uviedol, že žalobkyňa pred dopravnou nehodou nebola úplne bez zdravotných problémov, liečila sa na karcinóm prsníka, kľčové žily, pred 6-timi rokmi sa liečila v ortopedickej ambulancii pre bolesti oboch kolien a teda ešte pred úrazom mala obmedzenú pohyblivosť v kolenách.

21. Súd právne posúdil, že v prejednávanej veci sa jedná o všeobecnú zodpovednosť škodcu - vodiča osobného motorového vozidla podľa § 420 OZ založenej na princípe prezumpcie zavinenia.

22. Z vykonaného dokazovania, najmä z výpovede žalobkyne a svedka K. W. mal za preukázané, že žalobkyňa v čase pred nehodou viedla bežný spoločenský, rodinný život ženy na starobnom dôchodku, rekreačne bicyklovala, chodila na turistiku, sama vykonávala všetky domáce práce bez výraznej záťaže, zvládla bez problémov upratovanie domácnosti, vešanie záclon. Pokiaľ sa týka spoločenského života pred nehodou, žalobkyňa uviedla, že so synom chodievali do divadla, na rekreácie, navštevovali príbuzných, avšak po nehode k rodine nechodia, tá radšej príde k nim na návštevu, aby ju nezaťažovali pri problémoch s chodením a dopravou. Úraz ju obmedzuje aj pri vykonávaní bežnej hygieny, v kúpeľni a na toaile museli dať urobiť madlá. Mimo bytu sa pohybuje za pomoci barle, kríva, máva bolesti v operovanej nohe, preto užíva pri veľkých bolestiach analgetiká. Nakoľko dopravná nehoda v nej zanechala spomienky na stresový zážitok, navštevuje psychiatrickú ambulanciu, užíva antidepresíva, pretože má strach sama cestovať mestskou hromadnou dopravou, pohybovať sa po meste aj po priechodoch pre chodcov, vyžaduje vždy prítomnosť inej osoby. Podľa svedka K. W. jeho matka sa po nehode zmenila aj po psychickej stránke, je nervóznejšia, máva problémy so spánkom. Uviedol, že žalobkyňa bežné domáce práce vykonáva pomaly, sťažuje sa aj na bolesti chrbtice, na opuch ľavej zranenej nohy, musí často odpočívať. Uviedol, že po nehode prestali chodiť na turistiku a chodíva s ňou iba na krátke prechádzky v okolí domu na sídlisku, pričom vyhľadávajú miesta, kde sú lavičky, aby si mohla sadnúť a oddýchnuť. Do divadla nechodia, nakoľko žalobkyňa si nemôže obuť pre opuch nohy a jazvy, ktoré sú neestetické, spoločenské topánky.

23. Tiež zistil, že žalobkyňa žiadne kompenzácie od štátu nepoberá, nie je poberateľkou invalidného dôchodku. V marci 2017 sa podrobila druhej operácii zranenej nohy, avšak zdravotné problémy pretrvávajú a stali sa trvalými. Pred nehodou bola komunikatívnejšia, spoločenskejšia, teraz je uzavretejšia, plačlivá, zvýšene opatrná a bežnou súčasťou jej každodenného života sa stala barla.

24. Súd v odôvodnení rozsudku zo dňa XX.XX.XXXX zhrnul, že žalobkyňa si žalobou zo dňa 10.07.2017 uplatnila voči žalovanému nárok na zaplatenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu priznaného bodového hodnotenia v počte 1.475 bodov v súlade s § 444 OZ a § 5 ods.5 Zákona č. 437/2004 Z.z. vo výške 26.904,- Eur s príslušenstvom (vypočítané nasledovne: 2 % z priemernej mesačnej mzdy za rok 2016 (1.475 x 18,24 Eur). Po úhrade tejto sumy žalovaným zotrvala na mimoriadnom zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia o 30 % zo sumy prislúchajúcej priznanému bodovému hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 8.071,20 Eur (30 % z 26.904,- Eur).

25. Súd konštatoval, že v ustanovení § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Zb. je daná možnosť súdu v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je napríklad uznanie invalidity, priznať zvýšenú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Náhradu za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia označil za dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví, i keď boli upravené spoločne v Zákonníku práce v znení účinnom do 31.03.2002, neskôr vo vyhláške č. 32/1965 Zb. a v súčasnosti v Zákone č. 437/2004 Zb.. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Oba druhy odškodnenia kvalifikoval za náhradu tzv. nemateriálnej škody a za ich účel označil kompenzáciu zníženia možnosti spoločenského uplatnenia, ako ujmu spôsobenú stavom súvisiacim s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného a tiež na uspokojovanie životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Podľa súdu majú slúžiť na to, aby si postihnutý mohol obstaráť náhradné pôžitky, keď ide o nároky rýdzo osobnej povahy, ktoré sa odškodňujú jednorázovo. Konštatoval, že dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 5 ods. 5 citovaného zákona nie sú v právnych predpisoch zadefinované a nie sú ani taxatívne ani demonštratívne uvedené, ide o neurčitý pojem, ktorý nie je bližšie obsahovo vymedzený, jeho obsah i rozsah sa môže meniť v závislosti od okolností konkrétneho prípadu a aplikácia tohto právneho výrazu musí byť vždy výsledkom cieľavedomej a vyčerpávajúcej úvahy súdu. Uviedol, že primerané zvýšenie nad ustanovené najvyššie výmery odškodnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona prichádza do úvahy len celkom výnimočne, keď kultúrne, športové či iné zapojenie poškodeného pred úrazom bolo na vysokej úrovni a mimoriadne, pričom rozsah, intenzita obmedzených alebo stratených predpokladov hodných osobitného zreteľa podstatne prevyšuje rozsah a intenzitu predpokladanú v § 5 ods. 1 zákona.

26. Vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania, najmä zo záverov znaleckého posudku MUDr. L. I., MUDr. Y., T. H., lekárskeho správy, výpovede samotnej žalobkyne, súd prvej inštancie vyhodnotil za nepochybné, že žalobkyňa utrpela úraz v dôsledku dopravnej nehody v dôchodkovom veku a že v dôsledku úrazu má trvalé zdravotné problémy spočívajúce v sporadických bolestiach hlavy, častejších bolestiach ľavej nohy, jej opuchu, následne krívania, má tiež psychické problémy spojené s dopravnou nehodou, a to strach z prechádzania po priechode pre chodcov, zo samostatného pohybu v meste, je odkázaná na každodenné používanie barle, pričom uzdravenie ľavej nohy a zlepšenie hybnosti ľavého operovaného členka neprichádza do úvahy.

27. Súd preto dospel k záveru, že úroveň fyzického poškodenia zdravia u žalobkyne nie je takej úrovne, aby jeho dôsledky bolo možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa pre mimoriadne navýšenie bodového ohodnotenia, nakoľko je síce odkázaná na pohyb pomocou opornej palice, avšak v byte je schopná pohybovať sa i bez nej, hoci pomalšie, s častým odpočinkom. Na druhej strane však dospel k záveru, že úroveň psychického poškodenia zdravia u žalobkyne dosahuje takú intenzitu, ktorú je možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, nakoľko mal za nesporné, že žalobkyňa nikdy nebola liečená psychiatrom, naproti tomu po nehode je v starostlivosti psychiatra, trpí emočnou labilitou, má poruchy spánku, má strach z cestovania bez doprovodu, rovnako z prechádzania po priechode pre chodcov, keď zaujal názor, že tieto problémy majú skutočne výrazný podiel na zhoršenej kvalite jej života. Prihliadol na to, že po úraze bola u žalovanej zahájená antidepressívna a antianxiózna liečba. Tieto subjektívne pocity žalobkyne, že trpí depresiou z nehody a že nemôže niekedy spať, trpí úzkosťami, posúdil ako dôkaz o vážnom psychickom poškodení jej zdravia, ktoré podľa neho možno hodnotiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa, keď i podľa lekárskej správy T. H. u žalobkyne pretrváva depresívna porucha stredne ťažkého stupňa.

28. Súd vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že nakoľko je u žalobkyne preukázaná výrazná ujma na duševnom zdraví aj s trvalými a výraznejšími nepriaznivými dôsledkami na jej životné úkony ako i na uspokojenie jej životných a spoločenských potrieb, boli splnené zákonné predpoklady pre priznanie zvýšenia nad ustanovené najvyššie výmery odškodnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona. Nárok žalobkyne na zaplatenie mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 8.071,- Eur zodpovedajúcej bodovému ohodnoteniu 1.475 bodov vyhodnotil za nedôvodný. Právne posúdil, že znalci navýšením bodového ohodnotenia v somatickej časti zohľadnili trvalé následky na ľavej nohe žalobkyne po úraze, preto žalobu v tejto časti mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol. Na druhej strane však mal z konzultantského posudku T. H. za preukázané, že žalobkyňa v dôsledku stresu z nehody trpí depresiou stredne ťažkého stupňa, má adaptačnú poruchu s tendenciou ku chronifikácii, je osobou senzitívnou a tento úraz priniesol značnú spoločenskú izoláciu žalobkyne. Tieto zistenia vyhodnotil za dôkaz o vážnom psychickom poškodení zdravia žalobkyne, ktoré má výrazný vplyv na súčasný každodenný život žalobkyne a ktoré vyhodnotil ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Z uvedených dôvodov priznal mimoriadne navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z bodového ohodnotenia MUDr. H.j, keď ide o psychologickú časť zvýšenú o 30 %, t. j. z bodového ohodnotenia 975 bodov x 18,24 Eur = 17.784,- Eur. Z tejto sumy priznal navýšenie o 30 %, t. j. sumu 5.335,20 Eur.

29. Ohľadom príslušenstva súd rozhodol podľa ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Mal za nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením žalovanej sumy 26.904,- Eur. Zohľadnil, že žalobkyňa zaslala a doručila žalovanému výzvu na plnenie dňa 17.0X.2017, s tým, že plnenie žiadala zaplatiť v lehote 3 mesiacov, t. j. do XX.XX.XXXX. Nakoľko žalobkyňa požaduje úrok z omeškania len od XX.XX.XXXX, súd prvej inštancie jej príslušenstvo priznal od tohto dňa.

30. Pre účely rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania aplikoval ust. § 251 ods. 1, 2 CSP.), § 255 ods. 2 CSP, § 256 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP. Vypočítal, že žalobkyňa bola v konaní o zaplatenie sumy 8.071,20 Eur úspešná v rozsahu 32,20 %, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania v tejto výške. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v zastavenej časti právne posúdil, že žalovaný zaviniel zastavenie konania v časti sumy 26.904,- Eur, nakoľko ju zaplatil po podaní žaloby. Argumentáciu žalovaného o predčasnosti podanej žaloby mal za neopodstatnenú zohľadniac, že žalovaný mal od výzvy žalobkyne zo dňa XX.XX.XXXX dostatok času i potrebnej dokumentácie, aby prešetril poistnú udalosť a dôvodnosť uplatňovaného nároku za 4 mesiace. Skúmal procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách. Právne posúdil, že žalobkyňa nezavinila zastavenie konania žiadnym spôsobom, preto jej nárok na náhradu trov konania v späťvzatej časti priznal v rozsahu 100 %.

31. Proti tomuto rozsudku v rozsahu jeho vyhovujúcej časti a v časti o nároku žalobkyne na náhradu trov konania vo vzťahu k späťvzatej časti žaloby podal riadne a včas odvolanie žalovaný a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zmeniť, žalobu žalobkyne v napadnutom rozsahu zamietnuť a uložiť jej povinnosť nahradiť mu trovy konania. Vo vzťahu k rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania uviedol, že žalobou zo dňa XX.XX.XXXX sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 34.975,20 Eur s príslušenstvom, keď k tomuto nároku začal šetrenie dňa 17.03.2017 po tom, ako mu žalobkyňa doložila znalecké posudky MUDr. I. a T. H. a trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V. Psychiatrický posudok T. P. H., na ktorý bol odkaz v jej znaleckom posudku, však nedoložila. Z uvedeného dôvodu dňa 04.04.2017 požiadali žalobkyňu o jeho doloženie, ktorý žalobkyňa doložila dňa XX.XX.XXXX. Na posúdenie jej nároku bola potrebná špecializovaná odborná činnosť a o uvedenom informovali žalobkyňu listom zo dňa XX.XX.XXXX. Listom zo dňa XX.XX.XXXX bola žalobkyňa informovaná o tom, že jej

nárok nie je doposiaľ preukázaný. Po preskúmaní veci znaleckou organizáciou skončilo šetrenie veci dňa XX.XX.XXXX a v lehote 15 dní od skončenia šetrenia uhradil žalobkyni sumu 26.904 Eur. Vyjadril názor, že splnil povinnosti v zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., s tým, že žalobkyňa podľa neho podala žalobu pred skončením šetrenia potrebného na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie. Namietal, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania nie je možné zistiť, či uvedenú právnu argumentáciu súd prvej inštancie zohľadnil. Súd prvej inštancie sa podľa neho v jeho odôvodnení nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou, či žalobkyňou vynaložené trovy konania v tejto časti nároku boli vynaložené účelne. Z uvedeného dôvodu namietal i nedostatok omeškania s plnením peňažného dlhu v späťvzatej časti, čím odôvodnil svoje odvolanie pri rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti pokiaľ ide o úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 26.904 Eur od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Pokiaľ ide o ďalšiu časť napadnutej vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvej inštancie, a to uloženie povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 5.335,20 Eur titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne, argumentoval, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia samo vo svojej podstate už v základnej výmere predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Vyjadril názor, že uvedené už bolo zohľadnené v základnom odškodnení žalobkyne, keď T. H., psychiatricka, ohodnotila vážne duševné poruchy žalobkyne počtom bodov 650, pričom sadzba pri tejto položke č. 255 je stanovená v rozpätí bodov 260-1300. Počet bodov bol teda polovicou maxima. Uvedený počet bodov zvýšila o 50 %, hoci ust. § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. umožňuje zvýšenie na dvojnásobok. Namietal, že v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje úvaha súdu prvej inštancie o dôvodoch mimoriadneho navýšenia odškodnenia v konkrétnej veci podľa ust. § 5 ods. 5 uvedeného zákona, keď súd prvej inštancie uviedol len dôvody uvedené v psychiatrickom posudku T. H., za ktoré T. H. už odškodnenie navrhla, a nevysvetlil, v čom považuje sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne za prípad hodný osobitného zreteľa odôvodňujúci mimoriadne zvýšenie náhrady za jeho sťaženie súdom. Pripomenul, že nikdy nespochybnil nárok žalobkyne v základnej sadzbe a preto jej ho aj vyplatil. Vyjadril však názor, že dôvody mimoriadneho zvýšenia odškodnenia súdom u nej absentujú, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku podľa neho absentujú aj dôvody pre jeho mimoriadne zvýšenie. Dal do pozornosti konštatované zdravotné problémy mala žalobkyňa už pre relevantnou dopravnou nehodou, preto podľa jeho názoru nebolo dostatočne preukázaná príčinná súvislosť medzi poškodením jej zdravia a dopravnou nehodou.

32. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu jeho zamietajúcej časti podala riadne a včas odvolanie žalobkyňa a žiadala ho v tomto rozsahu zmeniť a jej žalobe tak vyhovieť v celom rozsahu. Priznanú kompenzáciu považovala za neprimeranú jej následkom dopravnej nehody zo dňa 24.11.2015. Poukázala na výsledky vykonaného dokazovania, podľa ktorých došlo k trvalým následkom na jej zdraví a k zníženiu kvality jej spoločenského života. Súdu prvej inštancie vytkla, že na jednej strane konštatoval, že má trvalé zdravotné problémy a je odkázaná na každodenné používanie zdravotných pomôcok, keď jej uzdravenie neprichádza do úvahy, na druhej strane jej však mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nepriznal. Uvedené podľa nej spôsobuje vnútornú rozporupnosť odôvodnia rozsudku súdu prvej inštancie v ňou napadnutej časti. Označila za nekonzistentný právny záver súdu prvej inštancie, keď uviedol, že znalci navýšením bodového ohodnotenia zohľadnili trvalé následky na ľavej nohe po úraze, z ktorého dôvodu nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nepriznal. Mala za to, že mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súdom je možné i v prípade navýšenia základného bodového hodnotenia následkov lekármi, ktorí môžu bodové ohodnotenia navýšiť až na dvojnásobok a uvedené zákonné oprávnenie je potrebné aplikovať na prípady, keď základné bodové hodnotenie nereflektuje na následky, ktoré sú v budúcnosti trvalo obmedzené alebo stratené. Poukázala na príslušnú súdnu judikatúru, podľa ktorej posúdenie naplnenia predpokladov pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je výlučne úlohou súdu, pričom právna úprava nijakým, ani demonštratívnym spôsobom neuvádza, aké následky toto mimoriadne zvýšenie odškodnenia odôvodňujú. Uprednostňovanie určitých spoločensky preferovaných povolání a voľnočasových aktivít mala pre účely posudzovania tohto nároku podľa judikatúry za neprípustné. Poukázala na svoj vek a s tým súvisiacu potrebu starostlivosti iných, jej nesamostatnosť a nesebestačnosť. Namietala aj správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania majúť za to, že bola v konaní plne úspešná, nakoľko výška priznaného mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia závisela od úvahy súdu.

33. Na odvolanie žalobkyne sa vyjadril žalovaný písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 27.04.2018, v ktorom zopakoval, že zvýšenie náhrady podľa ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich vysloviť záver, že obmedzenie poškodeného

nemožno vyjadriť len základným ohodnotením a odškodnením, ktorý predpoklad u žalobkyne podľa neho naplnený nebol. Vyjadril názor, že nepriaznivé následky v jej zdraví boli zohľadnené už v základnom bodovom ohodnotení a odškodnení. Zotrvával na všetkých svojich odvolacích námietkach. Pripomenul, že úvaha súdu pri rozhodovaní o tomto nároku nie je neobmedzená, nakoľko právny prepis stanovuje hľadiská, ktoré treba zohľadňovať. Uviedol, že v spore nepoukazoval na konkurenciu ust. § 5 ods. 5 s ust. § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., ale akcentoval vzájomnú nadväznosť a kombináciu hľadísk pri úvahe súdu o miere primeranosti zvýšenia náhrady. Opätovne vytkol súdu prvej inštancie, že pri odôvodňovaní priznanej náhrady len okopíroval závery znaleckého posudku a neuviedol vlastné úvahy pre mimoriadne zvýšenie náhrady.

34. Proti opravnému uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým doplnil do písomného vyhotovenia rozsudku výrok V o nároku žalobkyne na náhradu trov konania v rozsahu 32,2 %, podala riadne a včas prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobkyňa sťažnosť, ktorú súd prvej inštancie podľa jej obsahu posúdil ako odvolanie proti tomuto uzneseniu. V uvedenom písomnom podaní žalobkyňa namietala, že bola jedinou úspešnou stranou v spore, keď výška priznaného odškodnenia súdom závisela výlučne od jeho úvahy. Žiadala priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

35. K uvedenému sa vyjadril žalovaný písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 18.09.2018 tak, že súd prvej inštancie v konaní rozhodoval aj o základe nároku žalobkyne, t. j. právne posudzoval, či sú u nej naplnené predpoklady pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Nerozhodoval teda primárne o výške plnenia. Zaujal názor, že konajúci súd je len oprávnený a nie povinný priznať plnú výšku náhrady trov konania v prípade, ak rozhodnutie záviselo od jeho úvahy. So zreteľom na čl. 3 ods. 1 Základných princípov CSP, podľa ktorých výklad CSP nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách napísané, mal za to, že je o nároku na náhradu trov konano potrebné rozhodnúť podľa ust. § 255 ods. 2 CSP vzhľadom na čiastočný úspech žalobkyne v konaní, a to len v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v časti psychickej a nie somatickej. Poukázal na bežnú prax právnych zástupcov, v rámci ktorej dochádza k nadhodnocovaniu žalobou uplatňovaných nárokov za účelom navyšovania trov právneho zastúpenia.

36. Krajský súd v Bratislave ako druhoінштанčný súd posudzujúc a preskúmavajúc odôvodnenie predloženého napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že toto nezodpovedá ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP. Uviedol, že je pravdou, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/O4), neznamená ani právo na to, aby bolo súdom rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/O4) a nepatrí sem ani právo strany sporu dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I.ÚS 97/97), avšak odôvodnenie rozsudku musí obsahovať jasné a výstižné vysvetlenie posúdenia podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán sporu a vlastné právne posúdenie veci. V odôvodnených prípadoch je vhodné odkázať na ustálenú rozhodovaciu prax, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V zmysle ústavnej judikatúry nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola súdom daná podrobná odpoveď, ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú stranou sporu, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti a svojvoľnosti (uznesenie NS SR 8Sžo 122/2010).

37. Uvedenú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 220 ods. 2 CSP podľa odôvodnenia druhoінштанčného súdu, súd prvej inštancie nespĺnil, keď sa právne nevysporiadal s konkrétnou argumentáciou strán sporu, pokiaľ ide o žalobou uplatnený nárok žalobkyne. Vo vzťahu k vyhovujúcej časti svojho rozhodnutia súd prvej inštancie prevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia závery znaleckého posudku T. H., ktorá za závery a konštatovania v ňom žalobkyňi priznala určité bodové ohodnotenie, pričom neuviedol svoj právny názor a svoje vlastné právne posúdenie veci, ktoré podľa neho odôvodňuje mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súdom. Keďže ide o rozhodnutie závisiace od úvahy súdu, ktorá však nie je neobmedzená, nesmie byť arbitrárne a prekvapivé. Malo by byť adekvátne rozhodovacej praxi. V danej veci sa preto odvolaciemu súdu javí ako vhodné, aby súd prvej inštancie v záujme presvedčivosti odôvodnenia svojho rozhodnutia odkázal na ustálenú rozhodovaciu prax podporujúcu rozhodnutie vo veci, prípadne odklon od nej vysvetlil (§ 220 ods. 3 CSP). Druhoінштанčný súd vytkol súdu prvej inštancie že pochybil, keď sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s argumentáciou žalovaného pokiaľ ide o nárok žalobkyne na príslušenstvo tvrdiac, že sa do omeškania s plnením peňažného dlhu vzhľadom na dĺžku šetrenia poistenej udalosti nedostal. Zamietnutie žaloby v časti prevyšujúcej priznanú sumu 5.335,20 Eur (vo vzťahu k fyzickému poškodeniu zdravia žalobkyne)

súd prvej inštancie v podstate právne neposúdil vôbec, keď v odôvodnení len v krátkosti ustálil skutkový stav, avšak len konštatoval, že takýto skutkový stav nie je takej úrovne, aby ho bol možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa bez konkrétneho vysvetlenia tohto právneho názoru so zreteľom na právne argumenty žalobkyne pokiaľ ide o jej vek, odkázanosť na druhých a spôsob vedenia života pred dopravnou nehodou. Svoj právny záver opäť nekonfrontoval s ustálenou súdnou praxou v obdobných veciach. Tiež vytkol súdu prvej inštancie, že pokiaľ ide o nárok žalobkyne na príslušenstvo zo späťvzatej sumy 26.904 Eur súd konštatoval omeškanie žalovaného s plnením tohto peňažného dlhu, avšak v odôvodnení tejto časti rozhodnutia sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s právnou argumentáciou žalovaného o tom, kedy sa podľa jeho tvrdení skončilo šetrenie zakladajúce jeho povinnosť žalobkyňu plniť.

38. So zreteľom na vyššie uvedené druhoінштанčný súd vyhodnotil odvolacie námietky oboch strán sporu vzťahujúce sa k vyhovujúcej meritórnej časti rozsudku (priznaná suma 5.335,20 Eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 26.904 Eur od 03.07.2017 do XX.XX.XXXX) za dôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacej časti o nároku žalobkyne na náhradu trov konania v rozsahu 32,20 % podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keďže súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom spočívajúcim v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku pokiaľ ide o vysvetlenia, na základe akých právnych úvah a akých konkrétnych skutkových zistení dospel k záveru, že zdravotný stav žalobkyne a následky úrazu možno vyhodnotiť za stav a následky hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v porovnaní s inými prejavmi pacientov zhodných diagnóz, keď súd prvej inštancie sa neprípustne obmedzil len na prevzatie záverov znaleckých posudkov do odôvodnenia svojho rozhodnutia, rovnako nevyhodnotil a právne neposúdil skutkové tvrdenia a právne argumenty žalovaného vzťahujúce sa k nároku žalobkyne na príslušenstvo so zreteľom na tvrdenia žalovaného vylučujúce podľa neho jeho omeškanie s plnením peňažného dlhu, zároveň pokiaľ ide o zamietajúcu časť rozsudku túto odôvodnil úplne nedostatočne a jeho rozhodnutie je tak nepreskúmateľné a arbitrárne, porušil právo strán sporu na spravodlivý súdny proces vzhľadom na ich nemožnosť náležitého bránenia sa proti argumentom súdu prvej inštancie v rámci odvolacieho konania. Vzhľadom na dvojinštančnosť občianskeho súdneho konania nie je účelné, aby tieto nedostatky naprával súd odvolací, nakoľko jeho rozhodnutie by mohlo byť neprípustne prekvapivé. V časti týkajúcej sa nároku žalobkyne na náhradu trov konania v rozsahu 32,20 % odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil s poukazom na ust. § 379 písm. a) CSP, keďže ide o výrok od meritórneho rozhodnutia veci závislý. O nároku na náhradu trov konania v zrušenej časti rozhodne opätovne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (ust. § 396 ods. 3 CSP).

39. Súd opätovne predvolal strany sporu, vypočul právnych zástupcov sporových strán i žalobkyňu. Strany sporu nepredložili žiadne nové listinné dôkazy, zotrvali na svojich doterajších písomných aj ústnych prednesoch.

40. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

41. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

42. V zmysle § 1 zákona č. 437/2004 Zb.. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej v texte len „citovaného zákona“) tento zákon ustanovuje
a/ podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia,
b/ vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia a jeho náležitosti,
c/ zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

43. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorázovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

44. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

45. Podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

46. Podľa § 5 ods. 2 citovaného zákona výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na celé najbližšie euro smerom nahor.

47. Podľa § 5 ods. 4 citovaného zákona Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

48. Podľa § 5 ods. 5 citovaného zákona v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

49. Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5; ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov.

50. Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona dohoda o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia musí mať písomnú formu.

51. Podľa § 6 ods. 3 citovaného zákona poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

52. Podľa § 11 ods. 6 zákona č.381/2001 Zb. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

53. Podľa § 11 ods. 7 zákona č.381/2001 Zb. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa odseku 5, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

54. V prejednávacom prípade sa jedná o všeobecnú zodpovednosť škodcu - vodiča osobného motorového vozidla podľa § 420 Občianskeho zákonníka založenej na princípe prezumpcie zavinenia.

55. Z doteraz vykonaného dokazovania, ktoré po zrušení prvého rozsudku strany sporu nedoplnili žiadnymi novými dôkazmi, najmä z výpovede žalobkyne, svedka K. W.V. súd zotrval na doterajších zisteniach, že žalobkyňa v čase pred nehodou viedla bežný spoločenský, rodinný život ženy na starobnom dôchodku, rekreačne bicyklovala, chodila na turistiku, sama vykonávala všetky domáce práce bez výraznej záťaže, zvládla bez problémov upratovanie domácnosti, vešanie záclon. Pokiaľ sa týka spoločenského života pred nehodou, žalobkyňa uviedla, že so synom chodievali do divadla, na rekreácie, navštevovali príbuzných, avšak po nehode k rodine nechodia, tá radšej príde k nim na návštevu, aby ju nezaťažovali pri problémoch s chodením a dopravou. Z výpovede žalobkyne súd tiež zistil, že úraz ju obmedzuje aj pri vykonávaní bežnej hygieny, v kúpeľni a na toalete museli dať urobiť madlá. Mimo bytu sa pohybuje za pomoci barle, kríva, máva bolesti v operovanej nohe a preto užíva pri veľkých bolestiach analgetiká. Nakoľko dopravná nehoda v nej zanechala spomienky na stresový

zážitok navštevuje psychiatrickú ambulanciu, užíva antidepresíva, pretože má strach sama cestovať mestskou hromadnou dopravou, pohybovať sa po meste aj po priechodoch pre chodcov, vyžaduje vždy prítomnosť inej osoby.

56. Svedok K. W. vypovedal, že jeho matka sa po nehode zmenila aj po psychickej stránke, je nervóznejšia, máva problémy so spánkom. Uviedol, že žalobkyňa bežné domáce práce vykonáva pomaly, sťažuje sa aj na bolesti chrbtice, na opuch ľavej zranenej nohy, musí často odpočívať. Uviedol, že po nehode prestali chodiť na turistiku a chodievala s ňou iba na krátke prechádzky v okolí domu na sídlisku, pričom vyhľadávajú miesta, kde sú lavičky, aby si mohla sadnúť a oddýchnuť. Do divadla nechodia, nakoľko žalobkyňa si nemôže obuť pre opuch nohy a jazvy, ktoré sú neestetické, spoločenské topánky.

57. Žalobkyňa žiadne kompenzácie od štátu nepoberá, že nie je poberateľkou invalidného dôchodku, je poberateľkou starobného dôchodku. V marci 2017 sa podrobila druhej operácii zranenej nohy, avšak zdravotné problémy, ktoré vo výpovedi popísala ako je vyššie uvedené v odôvodnení rozsudku, pretrvávajú a stali sa trvalými. Naďalej je jej chôdza odkázaná na podpornú pomôcku, chodí pomaly a za pomoci barle.

58. Z výsluchov žalobkyne a jej syna súd tiež zistil, že žalobkyňa pred nehodou bola komunikatívnejšia, spoločenskejšia, teraz je uzavretejšia, plačlivá, zvýšene opatrná a bežnou súčasťou jej každodenného života sa stala barla.

59. Žalobkyňa si žalobou zo dňa XX.XX.XXXX uplatňovala voči žalovanému nárok na zaplatenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu priznaného bodového hodnotenia v počte 1.475 bodov v súlade s § 444 Občianskeho zákonníka a § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. vo výške 26.904,- Eur s príslušenstvom (vypočítané nasledovne: 2 % z priemernej mesačnej mzdy za rok 2016 (1.475 x 18,24 Eur). Po úhrade tejto sumy žalovaným zotrvala na znení žaloby, ktorou by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie odškodnenia titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 30 % zo sumy prislúchajúcej priznanému bodovému hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 8.071,20 Eur (30 % z 26.904,- Eur).

60. Žalobkyňa svoj nárok na mimoriadne zvýšenie základného bodového hodnotenia odôvodnila tým, že poškodenie na zdraví má pre ňu nepriaznivé následky pre životné úkony na uspokojenie svojich bežných životných a spoločenských potrieb, teda, že u nej ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Po dopravnej nehode má trvalé následky s výraznými zmenami zasahujúcimi do všetkých sfér života, pretože nemôže vykonávať viaceré činnosti napr. venovať sa rekreačnej turistike a bicyklovaniu, pri niektorých domácich prácach je odkázaná na pomoc syna, nemôže vykonávať bežné nákupy. Bolesti a opuch ľavej nohy v členkovej oblasti ju aj po druhej operácii obmedzujú v chôdzi, stále kríva, chodí vonku za opory barle, nemá o spoločenské podujatia záujem. Trpí poruchami spánku a depresiami, je uzavretejšia.

61. V ustanovení § 5 ods. 5 citovaného zákona, je daná možnosť súdu, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je napríklad uznanie invalidity priznať zvýšenú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

62. Náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví, i keď boli upravené spoločne v zákonníku práce v znení účinnom do 31.03.2002, neskôr vo vyhláske č. 32/1965 Zb. a v súčasnosti v zákone č. 437/2004 Zb. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Oba druhy odškodnenia sú náhradou tzv. nemateriálnej škody a ich účelom je kompenzovať zníženie možnosti spoločenského uplatnenia, ako ujmu spôsobenú stavom súvisiacim s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, a tiež na uspokojovanie životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len následok), tzn., že majú slúžiť na to, aby postihnutý si mohol obstaráť náhradné pôžitky, ide o nároky rýdzo osobnej povahy, ktoré sa odškodňujú jednorázovo. Dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 5 ods. 5 citovaného zákona nie sú v právnych predpisoch zafinované a nie sú ani taxatívne ani demonštratívne uvedené, ide o neurčitý pojem, ktorý nie je bližšie obsahovo vymedzený, jeho obsah i rozsah sa môže meniť v závislosti od okolností konkrétneho prípadu a pre rozhodnutie súdu a aplikácii tohto právneho výrazu, ktorý sa kvalitatívne a kvantitatívne premietne do použitia ustanovenia zákona musí byť vždy výsledkom jeho cieľavedomej a vyčerpávajúcej

úvahy. Primerané zvýšenie nad ustanovené najvyššie výmery odškodnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona prichádza do úvahy len celkom výnimočne, keď kultúrne, športové či iné zapojenie poškodeného pred úrazom bolo na vysokej úrovni a mimoriadne a od rozsahu a stupňa obmedzenia alebo straty predpokladov pre uplatnenie poškodeného v živote a spoločnosti, pričom rozsah, intenzita obmedzených alebo stratených predpokladov hodných osobitného zreteľa podstatne prevyšuje rozsah a intenzitu predpokladanú v § 5 ods. 1 zákona.

63. Podľa čl. 15 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) (1) Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.(2) Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

64. Podľa § 191 CSP(1) Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

65. Vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania, najmä zo záverov znaleckého posudku MUDr. L. I., MUDr. Y., T. H., lekárskeho správ, výpovede samotnej žalobkyne, súd opakovane dospel k záveru, že je nepochybné, že žalobkyňa utrpela úraz v dôsledku dopravnej nehody v dôchodkovom veku a že v dôsledku úrazu má trvalé zdravotné problémy spočívajúce v sporadických bolestiach hlavy, častejších bolestiach ľavej nohy, jej opuchu, následne krívania, má tiež psychické problémy spojené s dopravnou nehodou a to strach z prechádzania po priechode pre chodcov, zo samostatného pohybu v meste, je odkázaná na každodenné používanie barle, pričom uzdravenie ľavej nohy a zlepšenie hybnosti ľavého operovaného členka neprichádza do úvahy. Jej psychické ťažkosti naďalej pretrvávajú.

66. Súd teda vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomných súvislostiach a v zmysle intencií druhoinštančného súdu bližšie odôvodnil svoju úvahu, z ktorej vychádzal tak pri prvom rozhodnutí ako i pri súčasnom rozhodnutí vo veci.

67. V rámci odškodnenia vo forme bolestného sa zohľadňujú všetky zdravotné špecifiká poškodenia zdravia poškodeného, v rámci posudzovania výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa posudzuje celý široký komplex následkov poškodenia zdravia. Občiansky zákonník právne nevymedzuje pojem bolestné, ani pojem sťaženie spoločenského uplatnenia a ani to, v akom rozsahu sa náhrada za tieto ujmy na zdraví odškodňuje. Tieto otázky sa posudzujú z lekárskeho hľadiska a v čase vzniku škody boli upravené zákonom č. 437/2004 Zb. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý s účinnosťou od 01.08.2004 nahradil predchádzajúcu vyhlášku č. 32/1965 Zb., a ktorý treba na daný prípad aplikovať. Náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví, i keď sú v zákone upravené spoločne. Oba druhy odškodnenia sú náhradou tzv. nemateriálnej ujmy a majú slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a kompenzovanie životných obmedzení vyvolaných úrazom. Ide o nároky rýdzo osobnej povahy. Zákon upravuje zvlášť podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť a zvlášť podmienky pre odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Rovnako osobitne stanovuje zásady pre vyhodnocovanie oboch druhov odškodnenia. Priznanie nároku na náhradu za bolesť nie je podmienené priznaním nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia a naopak. Aj zvýšenie odškodnenia u oboch nárokov treba posudzovať osobitne, lebo existencia dôvodov pre zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia neznamená zároveň aj existenciu dôvodov pre zvýšenie odškodnenia za bolesť a naopak.

68. Odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením, odstraňovaním jeho následkov a sťažením zdravotnej pohody.

69. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľné nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Zvýšenie odškodnenia závisí od splnenia predpokladov, ktoré ho poškodili vo veku, v ktorom utrpel škodu na zdraví, ktoré mal pre ďalšie uplatnenie v živote a v spoločnosti, a ktoré sú pre neho obmedzené alebo stratené. Pod sťažením spoločenského uplatnenia treba rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu budúceho životného partnera, resp. možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia nepatrí za poškodenie prechodného charakteru, za ktoré sa považuje i

nepriaznivý zdravotný stav, so zlepšením ktorého možno podľa lekárskej vedy počítať v čase kratšom ako rok (preto možno toto odškodnenie priznať najskôr rok po spôsobení škody), a za menšie jazvy, drobné kozmetické vady a chorobné zmeny ľahšieho charakteru, ktoré nemôžu viesť k výraznejšiemu obmedzeniu spoločenského uplatnenia poškodeného.

70. Posudkový lekár T. P. H. posúdila zdravotný stav žalobkyne podľa Zákona č. 437/2004 Zb. prílohy: SADZBY BODOVÉHO HODNOTENIA ZA SŤAŽENIE SPOLOČENSKÉHO UPLATNENIA PRI ÚRAZOCH položky č. 255 - Vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií, ktorej rozsah bodového ohodnotenia je od 260 do 1 300 bodov a ohodnotila zdravotný stav na základný počet bodov 650, ktorý počet zvýšila o 50 %, teda na počet bodov 975.

71. Zo znaleckého posudku MUDr. Petra Jurigu vypracovaného v rámci vyšetrovania ORPZ v trestnom konaní zo dňa 24.02.2016 súd zistil, že obvyklý spôsob života žalobkyne bol obmedzený bolestivejším spôsobom liečby a charakter poranenia ľavého členkového kĺbu si vyžiadal operačné riešenie a v budúcnosti si pôvodné zranenie vyžiada ešte ďalšiu operáciu - odstránenie kovového materiálu z vonkajšieho členka.

72. Súd posudzoval život žalobkyne pred dopravnou nehodou a po nej s poukazom na vyššie uvedené hľadiská a opätovne dospel k záveru, že nakoľko u žalobkyne je preukázaná výrazná ujma na duševnom zdraví aj s trvalými a výraznejšími nepriaznivými dôsledkami na jej životné úkony ako i na uspokojenie jej životných a spoločenských potrieb boli splnené zákonné predpoklady pre priznanie zvýšenia nad ustanovené najvyššie výmery odškodnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona. Žalobkyňa pred nehodou a starobným dôchodkom pracovala ako sudkyňa, vykonávala náročnú prácu vo sfére duševnej a teda v dôchodku mala nárok na nielen

fyzický ale i duševný relax. Žila život zodpovedajúci človeku vo veku 63 rokov, venovala sa turistike, navštevovala kultúrne podujatia, v lete trávila dovolenky pri mori, navštevovala známych, rodinu. Zranenie spôsobené nehodou ju vo veľkej miere vylúčilo z rôznych veku primeraných aktivít, najmä z turistiky, plávania, ktorému sa vo voľnom čase venovala. Tiež následky zranenej nohy jej spôsobili obmedzenie účasti na plnohodnotnom osobnom a rodinnom živote. Taktiež bolestivá chôdza a pretrvávajúci opuch poraneneho členka ju izoloval v domácom prostredí a aj táto skutočnosť sa nesporne podpísala na zhoršení jej psychického stavu. Jej psychika je poznačená, čoho následkom je sporadické užívanie antidepresív, trpí pre bolesti nespavosťou. Kvalita jej spoločenského života i rodinného života je trvale znížená. Napriek tomu, že žalobkyňa je na starobnom dôchodku, táto skutočnosť nemôže byť priťažujúcou pri hodnotení jej možnosti zapájať sa do spoločenského života v oblasti kultúry. Súd opätovne posudzoval vo svojej úvahe i úroveň fyzického poškodenia zdravia u žalobkyne. Dospel k záveru, že je takej úrovne, aby jeho dôsledky bolo možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa pre navýšenie bodového ohodnotenia, pretože je odkázaná na pohyb pomocou opornej palice v byte sa pohybuje za jej pomoci i bez nej, chôdza je pomalšia, s častým odpočinkom a vôbec nezodpovedá chôdzi zdravého človeka v jej veku. Kým pred nehodou si mohla dovoliť športové aktivity, turistiku, plávanie, spoločenské aktivity návštevy divadla, známych, sama cestovala MHD, dnes ju bolestivosť a opuch ľavého členka vyradila z týchto samozrejme veku primeraných aktivít. Znalec síce všetky následky poranenia vzal do úvahy, keď bodové ohodnotenie navýšil na dvojnásobok, teda na 500 bodov avšak podľa názoru súdu, je možné pri zvážení všetkých negatívnych dopadov na chôdzu žalobkyne spôsobenými nehodou aplikovať aj v tejto časti ust. § 5 ods.5 Zákona č. 437/2004 Zb.

73. Súd vychádzal ďalej z úvahy po oboznámení sa lekárskeho správ, že úroveň psychického poškodenia zdravia u žalobkyne dosahuje takej intenzity, ktorú je možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, nakoľko je nesporné, že žalobkyňa nikdy nebola liečená psychiatrom, naproti tomu po nehode je v starostlivosti psychiatra, trpí emočnou labilitou, má poruchy spánku, má strach z cestovania bez doprovodu, rovnako z prechádzania po priechode pre chodcov a tieto problémy majú skutočne výrazný podiel na zhoršenej kvalite jej života. Po úraze bola u žalovanej zahájená antidepresívna a antianxiozna liečba. Tieto subjektívne pocity žalobkyne, že trpí depresiou z nehody a že nemôže niekedy spávať trpí úzkosťami sú dôkazom o vážnom psychickom poškodení zdravia, ktoré by bolo možné hodnotiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Podľa lekárskej správy T. H. u žalobkyne pretrváva depresívna porucha stredne ťažkého stupňa.

74. Súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne na zaplatenie mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je dôvodný.

75. Znalec MUDr. L. I. navýšením bodového ohodnotenia v somatickej časti zohľadnili trvalé následky na ľavej nohe žalobkyne po úraze, keď podľa Zákona č. 437/2004 Zb. položky č. 409b prílohy: SADZBY BODOVÉHO HODNOTENIA ZA SŤAŽENIE SPOLOČENSKÉHO UPLATNENIA PRI ÚRAZOCH priznal počet bodov 250 a zvýšil ohodnotenie na 500 bodov, teda na dvojnásobok, teda navýšil ho na maximálnu možnú hranicu. Už v tom čase, teda rok po nehode znalec konštatoval nemožnosť zvýšenia hybnosti členkového kĺbu pre stuhlosť čo spôsobuje obmedzenie dokonca stratu žalobkyne uplatniť sa v živote napriek tomu, že v čase nehody už bola na starobnom dôchodku. Znalec síce všetky následky poranenia vzal do úvahy, keď bodové ohodnotenie navýšil na dvojnásobok, teda na 500 bodov avšak podľa názoru súdu, je možné pri zvážení všetkých negatívnych dopadov uvedené v odôvodnení bod 71. na chôdzu žalobkyne spôsobenými nehodou aplikovať aj v tejto časti ust. § 5 ods.5 Zákona č. 437/2004 Zb.

76. Súd mal z konzultantského posudku T. H. (č.l. 27) preukázané, že žalobkyňa v dôsledku stresu z nehody, trpí depresiou stredne ťažkého stupňa, má adaptačnú poruchu s tendenciou ku chronifikácii, je osobou senzitívnou a tento úraz priniesol značnú spoločenskú izoláciu žalobkyne. Tieto zistenia súd vyhodnotil za dôkaz o vážnom psychickom poškodení zdravia, ktoré má výrazný vplyv na súčasný každodenný život žalobkyne a ktoré je možné hodnotiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa. V čase vypracovania lekárskeho posudku T. H. 24.02.2017, teda 15 mesiacov od nehody lekárka mala vedomosť o tom, že trauma z dopravnej nehody vyvolala také následky, ktoré si vyžadujú pravidelnú návštevu psychiatrickej ambulancie, ktorú žalobkyňa navštevuje od 21.06.2016 a od vtedy bola u nej zahájená antidepresívna a antianxiózna liečba. Tak z konzultantského posudku T. H., výpovede žalobkyne, jej syna mal súd za preukázané, že následkom nehody sa zmenilo jej správanie, vymizlo spontánne prežívanie radosti, výrazne sa oklieštili jej záujmy, je závislá na svojom synovi, ktorý jej pomáha pri domácich prácach, pri bežných denných aktivitách. Všetky tieto okolnosti zobral súd do úvahy pri riešení opodstatnenosti nároku žalobkyne na priznanie mimoriadneho navýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

77. Súd preto priznal mimoriadne navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z bodového ohodnotenia 1.475 bodov x 18,24 Eur zo sumy 26.904,- Eur vo výške 20 %, čomu zodpovedá suma 5.380,80 Eur a túto považoval za primeranú všetkým okolnostiam a následkom úrazu spôsobeného dopravnou nehodou. Argumentáciu žalovaného, že žalobkyňa mala pred dopravnou nehodou iné zdravotné problémy, ktoré si liečila, súd vyhodnotil za neopodstatnenú, nakoľko išlo o podstatne iné zdravotné problémy, ktoré nemožno porovnávať so zranením po nehode a jeho trvalými následkami. Dopravná nehoda negatívnym spôsobom zasiahla do života žalobkyne tak do jej fyzických aktivít (je odkázaná chôdzou na zdravotnú pomoc), spoločenského života (izoluje sa vo veľkej miere v domácom prostredí), do jej zovňajšku (neodstrániteľné jazvy po operácii a trvalý opuch ľavej dolnej končatiny), psychického života (plačlivosť, nervozita, užívanie antidepresív), teda nie je predpoklad žiadneho zlepšenia alebo iných pozitívnych dopadov. Takýto spôsob života ju bude sprevádzať naďalej, čo podľa názoru je dôvodom pre mimoriadne navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

78. Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

79. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

80. Podľa § 251 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok v platnom znení, ďalej len „CSP.“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Každý platí výdavky, ktoré mu v konaní vzniknú.

81. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie

po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, ktorý rozhodne aj o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za žalobu s poukazom na § 4 ods. 2 písm.ch/ zák. č. 71/1992 Zb.

82. Podľa § 255 ods. 2 CSP Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

83. V konaní o priznanie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia rozhodnutie súdu závisí jednak od znaleckého dokazovania a od úvahy súdu. Hlavnou zásadou pri priznávaní náhrady trov konania je zásada úspechu v konaní, ale tú je potrebné posudzovať v širších súvislostiach tak, ako to uviedol vo svojom rozhodnutí aj Ústavný súd ČR v rozhodnutí I. ÚS 2904/2016 a v rozhodnutí IV. ÚS 1/2004, podľa ktorých rozhodnutie o náhrade trov konania nemôže byť len mechanickým posudzovaním výsledku sporu bez komplexného zhodnotenia rozhodnutia v merite veci. Rozhodnutie o náhrade trov konania má byť zrejším a logickým ukončením celého súdneho konania. Teda pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto konaní, súd zobral do úvahy výsledok sporu v tom, že žalobkyni bolo priznané mimoriadne navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, výška ktorej závisela od úvahy súdu. Z týchto dôvodov súd priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % z tzv. prísudku, t.j. zo sumy, ktorá bola žalobkyni priznaná. Zásadu úspechu vo veci je potrebné uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V tomto prípade však nejde o procesné neúspešnú žalobkyňu, lebo jej bola priznaná časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ju totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti" (komentár k Civilnému sporovému poriadku, C.H. Beck 2016, str. 926). Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak výlučne iba z prísúdenej sumy. „Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prísúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie do výšky priznaného nároku.“(komentár k Civilnému sporovému poriadku, C.H. Beck 2016, str. 926, 927). Úspech vo veci súd skúmal vo vzťahu čo do právneho základu veci a nie čo do výšky priznaného nároku.

84. Žalobkyňa bola čo do základu nároku úspešná preto jej prináleží nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % z priznanej sumy.(výrok V. rozsudku).

85. Podľa § 11 ods. 6 Zák. č. 381/2001 Zb. o povinnom zmluvnom poistení Poistovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poistovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poistovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

(7) Poistovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poistovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poistovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

86. O náhrade trov konania v späťvzatej časti 26.904,- Eur, súd rozhodol opätovne podľa § 256 ods. 1 CSP.

87. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením žalovanej sumy 26.904,- Eur. Žalobkyňa zaslala a doručila žalovanému výzvu na plnenie dňa XX.XX.XXXX s tým, že plnenie žiadala zaplatiť v lehote 3 mesiacov a 15 dní, čo je do 02.07.2017. Žalovaný zaviniel zastavenie konania v časti sumy 26.904,- Eur, nakoľko túto sumu zaplatil po podaní žaloby. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania súd zobral do úvahy skutočnosť, že žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti istiny, avšak až v priebehu konania z dôvodu, že žalovaný poskytol poistné plnenie po podaní žaloby. Konanie bolo zastavené v časti istiny pre správanie sa žalovaného, nie žalobkyne. Argumentáciu

žalovaného o predčasnosti podanej žaloby súd neuznal, nakoľko žalovaný mal od výzvy žalobkyne zo dňa 17.03.2017 dostatok času za 4 mesiace, i potrebnej dokumentácie na to, aby prešetril poistnú udalosť a dôvodnosť uplatňovaného nároku. Žalovaný mal povinnosť postupovať podľa ust. § 11 ods. 6 Zák. č. 381/2001 Zb, z ktorého vyplýva, že bol povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie, s tým, že do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti, mal skončiť prešetrovanie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia. Z týchto dôvodov súd konštatoval, že pokiaľ sa žalobkyňa domáhala uplatnenia svojho nároku prostredníctvom súdu, nejednalo sa o neúčelné podanie žaloby, už aj s poukazom na to, že k poškodeniu na zdraví došlo 24.11.2015 a žaloba bola podaná 10.07.2017, po predchádzajúcom oznámení žalovaného z 10.07.2017, že k danému dňu nie je preukázaný nárok, resp. rozsah povinnosti plniť poistné plnenie. V tomto prípade je nepochybné, že došlo k omeškaniu so splnením peňažného záväzku. Žalobkyňa si uplatnila úrok z omeškania od 03.07.2017, odo dňa kedy uplynula lehota podľa ust. § 11 ods. 6, 7 Zák. č. 381/2001 Zb, v danom prípade 03.07.2017 (3 mesiace + 15 dní). Povinnosť zaplatiť v takomto prípade úroky z omeškania vyplynula z § 11 ods. 8 uvedeného zákona.

Poučenie:

Podľa § 362 ods. 1 CSP proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia na tunajší súd, dvojmo.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1,2,3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.